

แนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่แบบผสมผสาน

Good practice: Blended Learning activity in nursing students

เรียบเรียงโดย อาจารย์ ดร.ฉัตรีย์ พันธุ์ชาติกุล

งานวิชาการ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แนวปฏิบัติที่ดี: เรื่องการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่แบบผสมผสาน

Good practice: Blended Learning activity in nursing students

ความเป็นมาและความสำคัญของการจัดทำแนวปฏิบัติที่ดี:

การจัดการเรียนการสอนในอดีตที่ใช้กันมานานนั้นเป็นวิธีการสอนแบบบรรยายเป็นหลัก (lecture method) ซึ่งพบว่ามีจุดอ่อนบางประการที่ควรแก้ไขและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น กล่าวคือ การจัดการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม (Standard) เป็นการเรียนการสอนที่ผู้สอนเป็นฝ่ายให้ความรู้ (Active) โดยการบรรยายในขณะที่นักศึกษาเป็นฝ่ายรับเพียงอย่างเดียว (Passive) นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนน้อย โดยเฉพาะกิจกรรมทางด้านความคิดและทักษะทางปัญญาและทักษะทางวิชาชีพ แม้ว่านักศึกษาจะมีความตั้งใจฟังและจดบันทึกตามเนื้อหาที่ผู้สอนบรรยาย แต่ถ้าผู้สอนบรรยายแบบไม่ได้จัดระบบเนื้อหาให้เป็นลำดับขั้นตอนหรือใช้วิธีการบรรยายแบบไม่ดึงดูด ไม่มีการกระตุ้นนักศึกษาให้มีการแลกเปลี่ยน ขาดกิจกรรมในการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Dry Lecture) ย่อมมีผลต่อนักศึกษาในการเรียนรู้ให้เกิดความเข้าใจผ่านการคิดวิเคราะห์ เนื่องจากการบรรยายอาจจดจำเนื้อหาไม่ได้หรือไม่ครบถ้วน มีสมาธิน้อยเพราะการมีส่วนร่วมในการเรียนน้อยทำให้เกิดความสับสนและถ้าผู้สอนสื่อสารทางวาจาเป็นส่วนใหญ่ไม่มีการนำเอาวิธีอื่นมาผนวกกับการบรรยาย อาจส่งผลให้การบรรยายนั้นเป็นเหมือนกับการบอกให้นักศึกษาจดตามที่ผู้สอนต้องการ ก็จะทำให้ นักศึกษารับความรู้ไม่ได้ทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้เชิงวิชาชีพ เนื้อหาที่มีความซับซ้อนและต้องเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ ควรมีการให้ตัวอย่างประกอบกรณีศึกษาหรือกระตุ้นนักศึกษามีโอกาสในการซักถามหรือตอบคำถามมากกว่าการบรรยายเพียงอย่างเดียว

ดังนั้นผู้สอนควรนำเอาวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบอื่นๆ มาผนวกเข้ากับการเรียนการสอนแบบบรรยาย ซึ่งจะทำให้ นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีตั้งใจและใช้ความพยายามในการค้นคว้าศึกษามากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนการสอนสำหรับหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ มีความจำเป็นอย่างมากที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้การแก้ปัญหาและเป็นระบบและสร้างสรรค์ วิเคราะห์ให้เหตุผลการปฏิบัติการพยาบาลได้ กล่าวได้ว่าการฝึกวิเคราะห์กรณีศึกษาในสถานการณ์ต่างๆ การใช้เทคนิคและวิธีสอนของผู้สอนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการกระตุ้นให้นักศึกษาหรือผู้เรียนเรียนรู้อย่างเข้าใจ คิดอย่างมีเหตุผล แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทั้งนี้ผู้สอนต้องสร้างความรู้เบื้องต้นให้สัมพันธ์กับสิ่งที่จะเรียนรู้ต่อไปทำให้นักศึกษามองเห็นมีความเข้าใจ และต้องการแสวงหาเพื่อสร้างความรู้ให้กับตนเองได้ สิ่งที่สำคัญคือต้องให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกคิดลงมือกระทำ หรือมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนๆ และผู้สอนต้องใช้วิธีการต่างๆ อย่างหลากหลาย ทั้งในสถานการณ์ที่ปกติและไม่ปกติที่ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนได้

การนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) ให้เหมาะสมกับสถานการณ์สามารถใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนผสมผสานกับการเรียนรู้นอกห้องเรียน ได้แก่การพยาบาลในโรงพยาบาลแหล่งฝึก การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นหลักความยืดหยุ่น โดยมุ่งเน้นการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนรู้ให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองแบบมีการผสมผสานเทคนิควิธีในการเรียนการสอนที่ทันสมัย เช่นการสอนออนไลน์ การใช้ระบบ e-learning การนำเสนอผ่านเว็บเพจ/บล็อก เป็นต้น ทั้งนี้การใช้สื่อเทคโนโลยีสร้างรูปแบบกิจกรรมกระตุ้นผู้เรียนมีส่วนร่วมจึงเป็นหลักการที่คณะพยาบาลศาสตร์นำมาประยุกต์ใช้ในระบบพัฒนาการเรียนการสอน โดยให้นักศึกษามีโอกาสวางแผนการเรียนรู้และประเมินความเข้าใจของตนเองไปพร้อมกับผู้สอน

ในปีการศึกษา 2559 – 2561 คณะพยาบาลศาสตร์ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการปรับการเรียนการสอนโดยเน้นนักศึกษาเป็นฝ่ายศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น (Active learning) ภายใต้การกำกับติดตามนิเทศของอาจารย์ผู้สอน อย่างไรก็ตามการปรับรูปแบบการเรียนการสอนแบบ Active learning การจัดการเรียนการสอนแบบใฝ่รู้ ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักศึกษาเป็นผู้กระทำหรือลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยความกระตือรือร้น เช่น การได้คิด ค้นคว้า ใช้กรณีศึกษา ทดลอง รายงาน และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ฯลฯ ตามศักยภาพ ความต้องการ ความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคลรวมถึงการใช้ประสาทสัมผัสต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ โดยการพูดคุย การเขียน การอ่าน การสะท้อนหรือการตั้งคำถาม ทั้งนี้นักศึกษาจะได้มีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ยังช่วยให้นักศึกษามีความเข้าใจในเนื้อหาได้ดีขึ้นและสามารถเก็บจดจำข้อมูล ความรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น การผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในปีที่ผ่านมา คณะพยาบาลศาสตร์ได้นำผลการพัฒนารูปแบบการเรียนที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม ให้นักศึกษามีส่วนในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (active learning) มากยิ่งขึ้นและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2562 – 2563 ร่วมกับการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนในกิจกรรม “การจัดการเรียนการสอนแนวใหม่แบบผสมผสาน” เพื่อให้การเรียนการสอนระดับสถาบันอุดมศึกษา ได้ดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษามาอย่างต่อเนื่องโดยมีเป้าหมาย เพื่อให้อาจารย์และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษามีเป้าหมายหลักเพื่อให้เกิดคุณภาพด้านการศึกษาโดยการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ มีการปรับกระบวนการเรียนการสอนด้านวิชาการในการสร้างแนวปฏิบัติที่ดี ทั้งนี้คณะพยาบาลศาสตร์ได้เน้นการมีส่วนร่วมในการเรียนของนักศึกษาพัฒนาการเรียนการสอนให้มีมาตรฐานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ในผลิตนักศึกษาให้มีคุณภาพมีความรู้ความสามารถและพร้อมให้บริการในวิชาชีพสอดคล้องความต้องการด้านสุขภาพให้ทันภาวะการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

1. วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่ดีด้านเทคนิคการสอนที่เน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ โดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. เพื่อให้อาจารย์ในแต่ละสาขาวิชาด้านทางการพยาบาล มีความเข้าใจในนักศึกษาและดึงศักยภาพของนักศึกษาให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิชาต่างๆ ได้อย่างเข้าใจมากขึ้น
3. เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีวิธีการที่หลากหลายและจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน การสอนที่แตกต่างและการมีส่วนร่วมของนักศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

2. กระบวนการดำเนินงาน แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านอาจารย์ผู้สอน

เทคนิคหรือแนวทางที่ผู้สอนควรปฏิบัติ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มการสอนและรูปแบบเทคนิควิธีการสอนรวมถึงเทคนิคและวิธีการประเมินผล

1. อาจารย์ผู้สอน ต้องพิจารณาพฤติกรรมการรับรู้ของนักศึกษา และเตรียมการสอนหลากหลายวิธี เพื่อให้ นักศึกษาสามารถรับรู้และเข้าใจในเนื้อหาการสอน
2. ออกแบบการเสริมแบบฝึกหัดและใบงานให้นักศึกษาได้ฝึกฝน ซึ่งจะเป็นการเน้นให้นักศึกษาปฏิบัติ และเรียนรู้ด้วยตนเองแบบก่อนเรียนและสามารถทบทวนบทเรียนได้
3. มีการจัดตารางของผู้สอนจากอาจารย์สาขาอื่นหรือเชิญวิทยากรจากภายนอก เพื่อให้ นักศึกษาได้รับประสบการณ์จากผู้สอนที่หลากหลายเป็นการกระตุ้น เพื่อไม่ให้ นักศึกษารู้สึกจำเจกับบรรยากาศในการเรียนกับผู้สอนคนเดิม เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น
4. อาจารย์ผู้สอนต้องมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่สอนเพื่อการสอนผ่านประสบการณ์ตรงให้นักศึกษาได้เรียนรู้แบบมุมกว้างมากขึ้น
5. อาจารย์ผู้สอนควรมีการทดสอบหลังการเรียนทุกครั้ง เพื่อเป็นการประเมินความเข้าใจนักศึกษา
6. การเพิ่มจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาที่มีความสามารถ เข้าใจเนื้อหา มีทักษะการถ่ายทอดความรู้ การจัดกิจกรรมอบรมให้นักศึกษาที่ไม่เข้าใจนอกเวลาเรียน (เรียนเสริมเป็นรายกรณี ตามความต้องการของนักศึกษา ทั้งนี้ให้มีการนัดหมายเวลากับอาจารย์ผู้สอน สามารถทำได้ทั้งแบบรายบุคคลและรายกลุ่ม)

7. ควรจัดกระบวนการเรียนการสอนแบบให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการสอน เช่น การนำเสนองานหน้าชั้น การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของตนเองกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน การตั้งคำถามจากนักศึกษาด้วยกันเอง การอภิปรายร่วมกันระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้เกิดการกระตุ้นการมีส่วนร่วม Engagement เพื่อเป็นการฝึกให้นักศึกษากล้าคิด กล้าแสดงออกและกล้านำเสนอแลกเปลี่ยนด้วยตนเองอย่างเป็นรูปธรรม

8. ใช้วิธีการวัดและประเมินที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของนักศึกษา

2.2 ด้านนักศึกษา/นักศึกษา

เทคนิคและวิธีการในการจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีความเข้าใจในรายวิชามากยิ่งขึ้น ซึ่งอาจารย์ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมและเอาใจใส่ให้นักศึกษาเพื่อสร้างวัฒนธรรมบรรยากาศในการเรียนรู้ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และกระตุ้นให้นักศึกษาฝึกคิด วิเคราะห์แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

1. สร้างความมีวินัยและตรงต่อเวลาให้กับนักศึกษา ด้วยวิธีการหรือรูปแบบต่างๆ ตามความเหมาะสม
2. มอบหมายงานให้นักศึกษาได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าล่วงหน้าเตรียมตัวการเริ่มเนื้อหาในการเรียน
3. มอบหมายให้นักศึกษาได้มีโอกาสทำแบบฝึกหัดในห้องเรียน เพื่อเป็นการฝึกปฏิบัติ โดยมีอาจารย์ผู้สอนให้คำชี้แนะหรือแนะนำเป็นแนวทางตลอดเวลา
4. ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา เพื่อเป็นการสร้างวินัย ความรับผิดชอบในการเรียนของนักศึกษา

2.3 ด้านกระบวนการสอน/สื่อการสอน

เทคนิคหรือวิธีการในการเตรียมการสอน ทางด้านการใช้สื่อการสอน วิธีการสอน เพื่อพัฒนาวิธีการสอนให้ มีความเข้าใจและเรียนรู้ได้ง่ายยิ่งขึ้น

1. การดึงความสนใจของนักศึกษาให้แสดงออก การตั้งคำถาม วิเคราะห์ และการใช้สื่อสารสนเทศในการสื่อสารกับนักศึกษา แทนการใช้ PowerPoint เช่น การทำแบบฝึกหัดออนไลน์ (Kahoot) การแข่งขันการตอบคำถามโดยการกำหนดเวลาให้นักศึกษากระตือรือร้นในการหาคำตอบในเวลาจำกัด

2. การเรียนการสอนเป็นกลุ่ม เพื่อฝึกให้อาจารย์และนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น การโต้ตอบ การแก้ไขโจทย์ปัญหา ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบเป็นทีม

2.1 การมอบหมายให้นักศึกษาเรียนรู้การนำเสนอโดยใช้ตัวอย่างกรณีศึกษา Case study ในวิชาสอนภาคทฤษฎีจากโฆษณาที่เผยแพร่ทางโทรทัศน์ ซึ่งเป็นกระบวนการการนำเสนอที่ถูกกลั่นกรองให้กระชับและมี

ประสิทธิภาพ Case study จะให้ประสิทธิภาพด้านการเรียนในวิชาปฏิบัติในระหว่างฝึกปฏิบัติวิชาชีพพยาบาล ได้ดียิ่งขึ้น โดยนักศึกษาสามารถนำเสนอเรียนแบบวิเคราะห์และอาจารย์เป็นผู้ให้คำแนะนำ ชม และวิจารณ์

2.2 การใช้วิธี Role Play โดยให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มจัดการนำเสนอในลักษณะของการเรียนแบบ เหตุการณ์สมมุติ จากกรณีศึกษาที่อาจเกิดขึ้นจริงในการโต้เถียง วิเคราะห์ ทางแง่มุมกฎหมาย ซึ่งทำให้เกิดความ สนุกสนาน ความน่าสนใจระหว่างการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มก็จะได้เรียนรู้วิเคราะห์กรณีศึกษา ได้อย่างละเอียดขึ้น อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนรู้เช่นนี้ อาจมีความเหมาะสมสำหรับบางวิชาเท่านั้น ได้แก่ วิชาจริยศาสตร์และกฎหมายวิชาชีพ การปฏิบัติทางการพยาบาลกับพฤติกรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ในการ ปฏิบัติการพยาบาล

2.3 การใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบ Coaching เพื่อเป็นแรงผลักดันให้นักศึกษามีความพยายาม มุ่งมั่นในการเรียนตลอดหลักสูตร โดยอาจารย์ผู้สอนทำหน้าที่เป็นติวเตอร์ หรือ Coach มีการจัดหน่วยการ ฝึกปฏิบัติในการเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนทั้งภายในและภายนอก ภายใน ได้แก่ เตรียมความพร้อม ก่อนการฝึกในสถานการณ์จริง เช่นการฝึกปฏิบัติภาคทดลองในรายวิชาการพยาบาลพื้นฐาน การเตรียมความพร้อม ก่อนการฝึกปฏิบัติในรายวิชาการพยาบาลแต่ละสาขา ภายนอกได้แก่ การเตรียมการแข่งขัน การสอนโดย ให้นักศึกษาสร้างสรรค์งานนวัตกรรม หรือสื่อการสอน เพื่อเป็นการให้ความสำคัญในความสามารถเชิงสรรค์ สรรค์และเปิดโอกาสให้ออกสู่โลกภายนอก โดยการให้รางวัลตั้งแต่ประกาศนียบัตร การให้ทุนการศึกษา การ ส่งเสริมจิตอาสาที่มีจิตบริการสอดคล้องกับวิชาชีพ ให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญเป้าหมายในวิชาชีพการ พยาบาลและมุ่งมั่นให้ได้ความรู้ด้วยตนเองอย่างสร้างสรรค์ภายใต้การแนะนำใกล้ชิดจากอาจารย์ผู้สอน

2.4 การเรียนการสอนโดยใช้ดิจิทัลมีเดีย เรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นการท้าทายทั้งผู้สอนและนักศึกษาให้นำเทคโนโลยีมาใช้ในวิชาชีพให้เกิดประโยชน์ และการเรียนให้ทันสมัย ยิ่งขึ้นในการสอนกลุ่มที่มีนักศึกษาจำนวนมาก ซึ่งกระบวนการศึกษาในลักษณะนี้ถูกเรียกว่า Massive Open Online Course (MOOC) ซึ่งคณะพยาบาลศาสตร์ได้นำมาใช้สอนในวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น และได้มี การถ่ายทำ clip VDO ในหลายวิชาอื่นๆ ให้หลากหลายยิ่งขึ้น และอบรมการนำ MOOC ในอาจารย์ผู้สอนในทุก สาขา

2.5 การเรียนการสอนแบบใช้การจำลองสถานการณ์เสมือนจริง (Simulation education) ซึ่งในปีที่ ผ่านมา 2560 – 2561 ได้มีการปรับปรุงอาคารปฏิบัติการชั้นสอง เป็นห้องเรียนปฏิบัติการจำลองเสมือนจริง และได้พัฒนาอาจารย์ผู้สอน (อบรมทั้งในและต่างประเทศ) เพื่อออกแบบการเรียนการสอนให้เป็นรูปธรรมและ นำมาใช้ได้จริงในปี 2562 ซึ่งได้ดำเนินการใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริงสอนในวิชาปฏิบัติการพยาบาล ผู้ใหญ่และ และปฏิบัติการพยาบาลมารดาและทารก 2 ตลอดจนการสอนวัดและประเมินผลแบบ Objective Structured Clinical Examination (OSCE) เน้นการประเมินทักษะทางคลินิกมีลักษณะดังนี้

1. มีสถานีสอบปฏิบัติให้นักศึกษาได้สอบปฏิบัติทุกคน
2. เป็น Performance based examination
3. ทดสอบ clinical competency ต่างๆ
4. ผู้สอบถูกทดสอบด้วยข้อสอบเดียวกันทุกอย่าง พฤติกรรม การปฏิบัติ ผู้ป่วย ผู้ประเมิน
รายการประเมินเดียวกัน
5. ผู้สอบหมุนเวียนสอบตามเวลาที่กำหนด
6. ประเมินตาม checklist / rating scales ที่จัดเตรียมไว้
7. ผู้สอบปฏิบัติให้เห็น ไม่ใช่พูดตามทฤษฎี

โดยทั่วไปประกอบด้วย การซักประวัติ การตรวจร่างกาย การแปลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ การ
ทำหัตถการรวมถึงทักษะการสื่อสาร การให้ข้อมูล

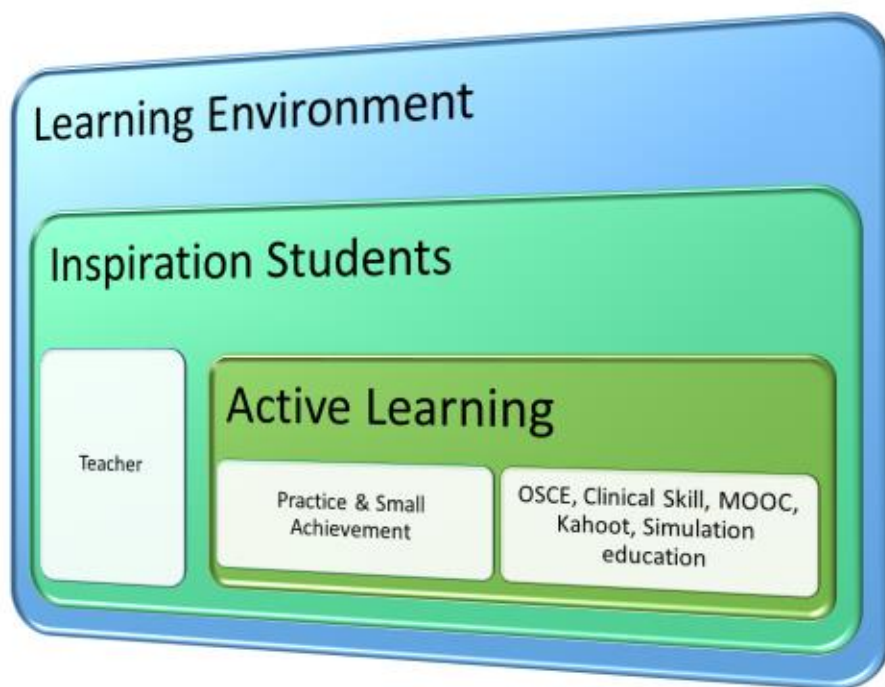
2.6 การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ สื่อการสอนที่เหมาะสมเพื่อให้นักศึกษานักศึกษามีความเข้าใจในเนื้อหา
การสอนได้ง่ายยิ่งขึ้น

2.7 การเตรียมสภาพแวดล้อมห้องเรียน ให้มีความเหมาะสมในการสอนเพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศ
ในการเรียนรู้ ในปีการศึกษา 2562 ได้เพิ่มปรับปรุงห้องปฏิบัติการทางการพยาบาล ให้เพียงพอกับจำนวน
นักศึกษา จากเดิม มี 2 ห้อง ปรับปรุงพื้นที่เพิ่มอีก 1 ห้อง รวมปัจจุบันคณะพยาบาลศาสตร์มีห้องปฏิบัติการ
เรียนรู้ทางการพยาบาลจำนวน 3 ห้อง และขยายเวลาให้เข้าใช้เพื่อการฝึกทักษะทางการปฏิบัติได้ จากเดิมตาม
เวลาราชการ นักศึกษาที่ประสงค์ใช้ห้องปฏิบัติการทางการพยาบาลสามารถจองห้องใช้และกำหนดนัดหมาย
เวลาล่วงหน้าได้ถึง 20:00 น นอกจากนี้ นักศึกษาสามารถเข้าใช้ห้องเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (self-study
room) ได้ถึง 24:00 น

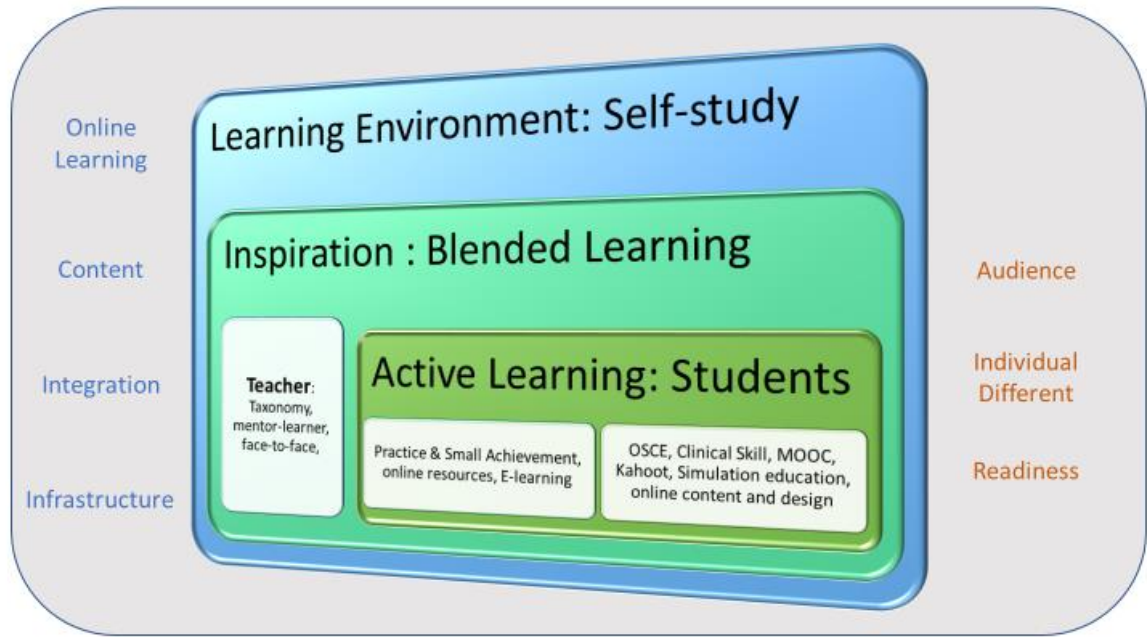
2.8 เทคนิคหรือวิธีการในการเตรียมการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19
ทำให้พยาบาลศาสตร์ได้มีโอกาสรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ทุกรายวิชาที่เปิดสอนในเทอม 3 ปี
การศึกษา 2562 (9 รายวิชา) พบว่าได้นำผลการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนที่ผ่านการอบรมออนไลน์ การอบรมการ
ใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชัน เช่น google classroom, live Facebook, Loom teaching online, การประชุม
การเรียนผ่านวิดีโอแบบทางไกล ได้ใช้อย่างหลากหลายด้วยโปรแกรม Zoom conferences, WebEx, MS
team, google meeting เป็นต้น

ด้วยการเรียนการสอนที่ใช้การผสมผสานอย่างหลากหลาย ทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาสื่อ
การเรียนการสอนมากขึ้น พัฒนาทั้งอาจารย์ผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนที่มีกิจกรรมกระตุ้นผู้เรียน และพัฒนา

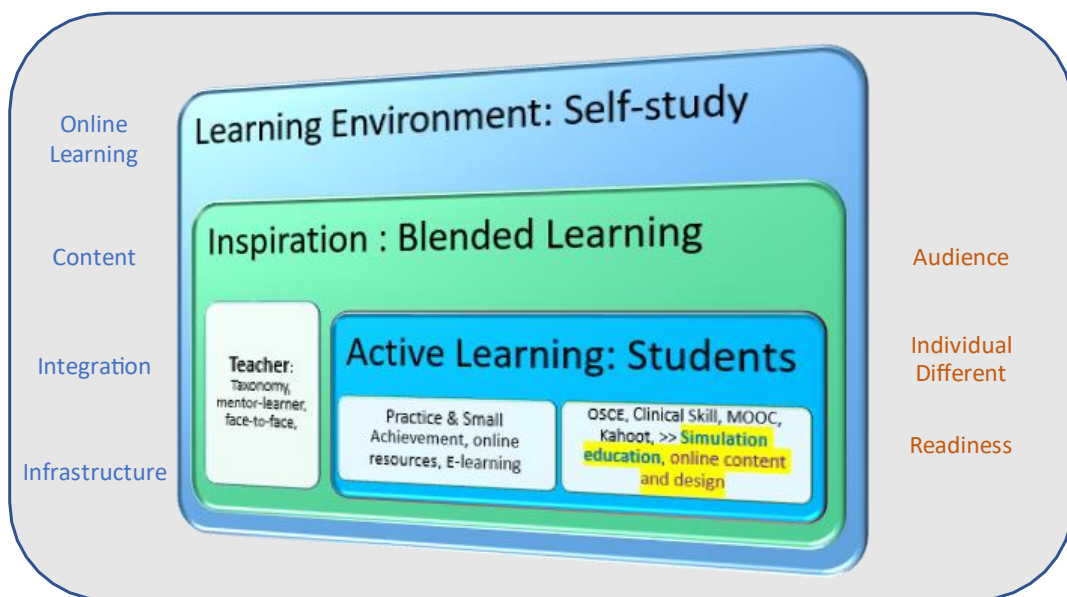
นักศึกษาให้มีการคิดที่สร้างสรรค์ทั้งการนำเสนองาน การรับผิดชอบในการเรียน การแก้ปัญหา การใช้ทักษะทางตัวเลขและเทคโนโลยีมากยิ่งขึ้น ดังแสดงในภาพ 1 แสดงโครงสร้าง การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นนักศึกษามีส่วนร่วมแบบ Active learning ในปีการศึกษา 2560 – 2561 และ แสดงโครงสร้าง การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นนักศึกษามีส่วนร่วมแบบ Active learning ในปีการศึกษา 2561 – 2562 (ภาพ 2) และปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนในห้องปฏิบัติการมากขึ้น (LRC) เนื่องจากการระบาดของไวรัสโควิด – 19 ทำให้ปรับแผนการเรียนการสอนแบบออนไลน์เพิ่มขึ้น โดยใช้โปรแกรมซูม (zoom meeting online) และสถานการณ์จำลองเสมือนจริงในรายวิชาปฏิบัติ (SBL) ในปีการศึกษา 2562 – 2563 (ภาพ 3)

ภาพ 1 แสดงโครงสร้าง การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นนักศึกษามีส่วนร่วมแบบ Active learning ในปีการศึกษา 2560 - 2561

ภาพ 2 แสดงโครงสร้าง การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นนักศึกษามีส่วนร่วมแบบ Blended Learning ในปี การศึกษา 2561 – 2562

ภาพ 3 แสดงโครงสร้าง การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นนักศึกษามีส่วนร่วมแบบ Blended Learning ในปี การศึกษา 2562 – 2563 (เพิ่มการจัดการเรียนการสอน LRC แบบ SBL มากขึ้น)

3. แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนแบบ Blended Learning

3.1 จัด Workshop กรรมการบริหารวิชาการ หัวหน้าสาขา ประชุมหารือการออกแบบการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา กระจายความหลากหลายในวิธีการเรียนสอนในแต่ละรายวิชาอย่างเหมาะสม ลดความซ้ำซ้อน ก่อนเปิดภาคเรียนล่วงหน้าก่อนอย่างน้อย 2-3 เดือน เพื่อเตรียมการออกแบบการเรียนการสอน

3.2 กรรมการบริหารวิชาการ ร่วมวิพากษ์ มคอ. 3 และ มคอ. 4 การสอนให้แต่ละรายวิชามีการบูรณาการพันธกิจที่สำคัญในรายวิชาอย่างเหมาะสมได้แก่ สอดแทรกภาษาอังกฤษ การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างสรรค์นวัตกรรมและการวิจัย การบริการวิชาการงาน ให้ครอบคลุมในแต่ละภาคการศึกษา และติดตามประเมินบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบ มคอ. 5 และ 6 ในรายวิชาที่เรียนแบบ Active learning

4. ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินการ

4.1 ช่วงระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ทำให้พื้นที่ในการจัดห้องเรียนมีจำกัด และให้นักศึกษาเข้าใช้ห้องเรียนอย่างเหมาะสมไม่ให้แออัด จึงทำให้ห้องเรียนขยายเวลาในการใช้ห้องเรียนและงดทำกิจกรรมร่วมกลุ่มที่เสี่ยงต่อการแพร่เชื้อฯ กิจกรรมบางอย่างจึงมีข้อจำกัดในการทำงานกลุ่ม

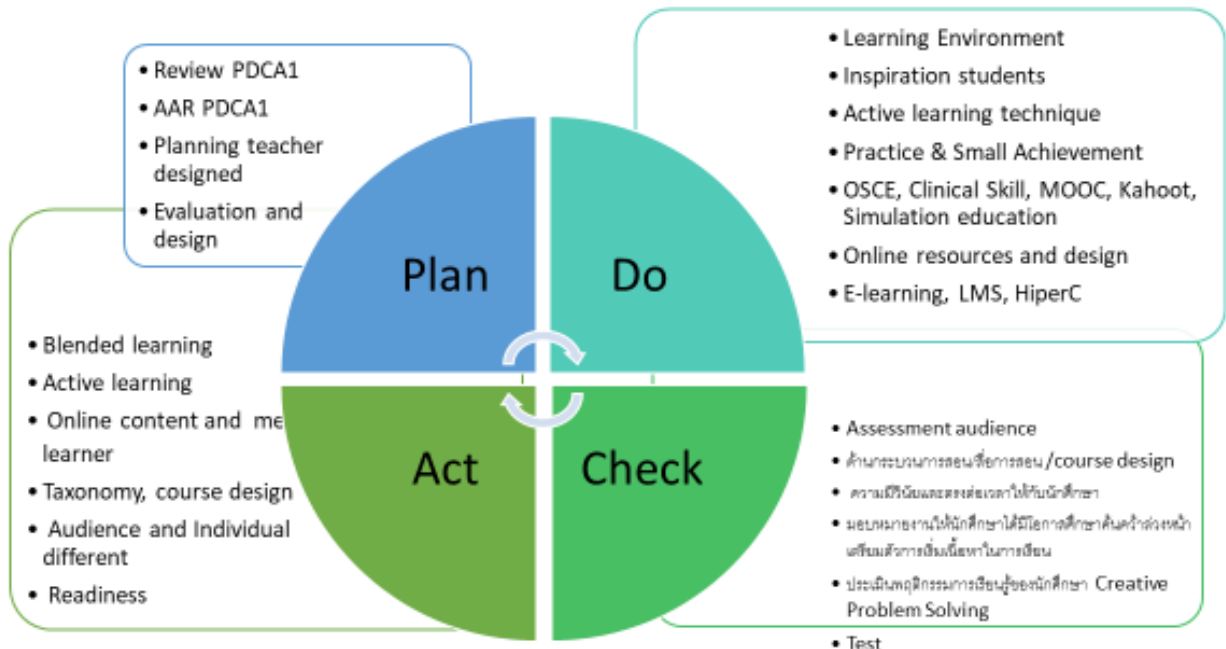
4.2 ข้อจำกัดด้านเวลา ในการทำกิจกรรมการในชั้นเรียน ควรปรับให้ยืดหยุ่นได้ เพราะอาจารย์สอนภาคปฏิบัติทำให้มีเวลาในการสอนแบบ face-to-face ได้น้อย แต่รูปแบบออนไลน์ยังดำเนินการได้อย่างราบรื่น

Good Practice: Active learning

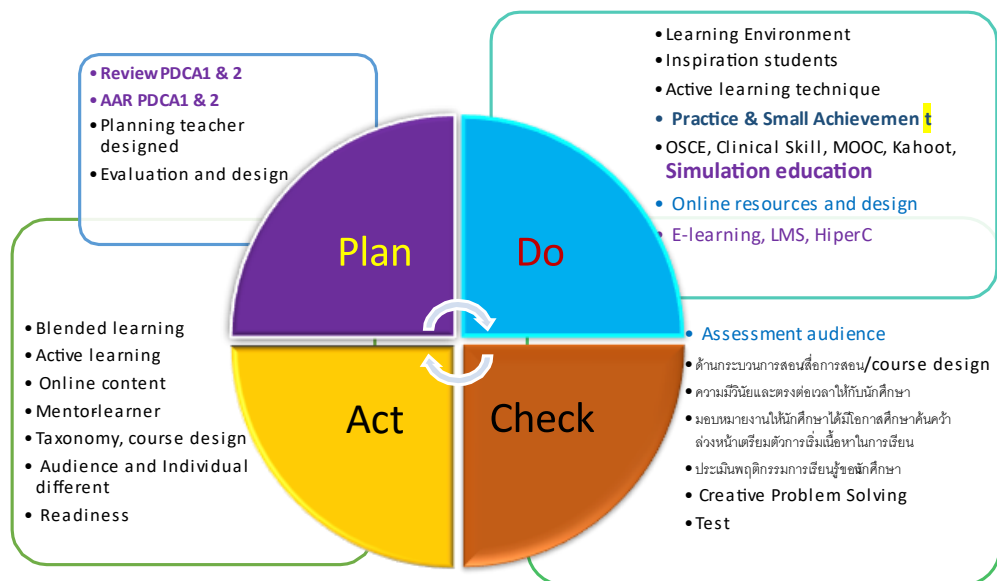
ภาพแสดง แนวปฏิบัติที่ดีในการเรียนการสอนแบบ Active learning (PDCA1)

Good Practice: Blended learning

ภาพแสดง แนวปฏิบัติที่ดีในการเรียนการสอนแบบ Active learning (PDCA2)

Good Practice: Bendedelearning

ภาพแสดง แนวปฏิบัติที่ดีในการเรียนการสอนแบบ Active learning (PDCA3)